

Danıştay Onikinci Daire Başkanlığından:

Esas No: 2015/2720

Karar No: 2016/2608

Kanun Yararına Temyiz İsteminde Bulunan: Danıştay Başsavcılığı

Davacı: İsmail Sedef

Vekili :Av.AhmetErgin Atatürk Bulvarı,Konakhan,K:3,No:311
DENİZLİ

Davalı:Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü -
ANKARA

Vekili : Av. Tuğba Akyıldız Kıbrıs Caddesi No:4 Kurtuluş Kredi Yurtlar
Kurumu Çankaya --ANKARA

İstemin Özeti: Denizli İdare Mahkemesinin 15.05.2014 tarih ve E:2013/1189, K:2014/471 sayılı kararına karşı davalı idarece yapılan "itiraz" isteminin Denizli Bölge İdare Mahkemesi'nin 31.12.2014 tarih ve E:2014/893, K:2014/1386 sayılı kararı ile kabul edilerek itiraza konu kararın bozularak davanın reddine ilişkin karar ile davacı tarafından bu karara karşı yapılan karar düzeltme isteminin de Denizli Bölge İdare Mahkemesi'nin 10.04.2015 tarih ve E:2015/490, K:2015/451 sayılı kararı reddedilerek kesinleşmesinden sonra davanın reddi yolundaki bu kararın Danıştay Başsavcılığı tarafından hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca kanun yararına bozulması istenilmektedir.

Danıştay Başsavcısı : Mehmet Rıza ÜNLÜÇAY

Düşüncesi : Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Denizli Bölge Müdürlüğüne bağlı Pamukkale Yurt Müdürü olarak görev yapan davacının "Uyarma cezası" ile cezalandırılmasına ilişkin 20.11.2013 tarih ve 903.08.02 sayılı Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü işleminin iptali yolundaki Denizli İdare Mahkemesinin 15.05.2014 gün ve E:2013/1189, K:2014/471 sayılı kararını; davacının, yurt yönetim memuru A.B.Ç. hakkında yürütülen soruşturmayı yetkisi dahilinde sonuçlandırmayarak Bölge Müdürlüğü'ne göndermek suretiyle, birim amiri olarak şikâyet konusu olan bir fiil ile ilgili olarak mevzuatta düzenlenen usul ve esaslara uymada kusurlu davrandığının açık olup, 657 sayılı Yasa'nın 125/B-a. maddesinde karşılığını bulan kınama cezasının bir alt cezası olan dava konusu uyarma cezası verilmesine ilişkin işlemden hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle bozarak, davayı reddeden Denizli Bölge İdare Mahkemesinin 31.12.2014 gün ve E:2014/893, K:2014/1386 sayılı kararının düzeltilmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair Denizli Bölge İdare Mahkemesinin 10.04.2015 gün ve E:2015/490, K:2015/451 sayılı kararının, kanun yararına bozulması konusunda Danıştay Başsavcılığını bilgilendiren dilekçesi üzerine konu incelendi:

Disiplin cezaları, kamu hizmetinin gereği gibi yürütülebilmesi bakımından kamu görevlilerinin mevzuat uyarınca yerine getirmek zorunda oldukları ödev ve sorumlulukları ifa etmemeleri veya mevzuatta yasaklanan fiillerde bulunmaları durumunda uygulanan yaptırımlar olup, memurların özlük hakları üzerinde doğrudan ve önemli sonuçlar doğurmaları sebebiyle subjektif ve bireysel etkileri bulunduğu gibi kamu görevinin gereği gibi sürdürülmesi ve kamu düzeninin sağlanması bakımından objektif ve kamusal öneme sahiptirler. Bu bakımdan disiplin sonuçlarının yapılmasında izlenecek yöntem, ceza verilecek fiiller ve ceza vermeye yetkili makam ve kurullar pozitif olarak mevzuatla belirlenmekte, doktrin ve yargısal içtihatlarla da konu ile ilgili disiplin hukuku ilkeleri oluşturulmaktadır. Bu kural ve ilkelere uygunluk, hem disiplin cezasına muhatap tutulacaklar, hem de ceza vermeye yetkili olanlar açısından

hukuki güvence oluşturduğundan, disiplin cezaları hakkında yapılacak hukuksal değerlendirmede de öncelikle göz önünde bulundurulmalıdır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı hakkında verilen disiplin cezasının, 12.09.2013 tarih ve 13-34/06, 59/3, 61/3 sayılı soruşturma raporuna dayandırıldığı; bu raporun da, KYK Denizli Bölge Müdür Vekili N.A. ve eşi Pamukkale Yurt Müdür Yardımcısı G.A. hakkında alınan ve 25.07.2013 tarih ve 662.101/311 sayılı soruşturma emri üzerine düzenlendiği ve soruşturma aşamasında davacı hakkında herhangi bir "ek onay/yetki" alınmadığı anlaşılmaktadır.

Oysa; 12.08.1989 tarih ve 20250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Teftiş Kurulu Yönetmeliği'nin "Soruşturma Yapma Yetkisi" başlıklı 46'ncı maddesinde, müfettişlerin ve resmen teftişe yetkili müfettiş yardımcılarının teşkilatın her derecesindeki memur ve hizmetliler ve işçileri hakkında Genel Müdürdan aldıkları emir üzerine soruşturma yapacakları gibi, görevi dolayısıyla öğrendikleri soruşturmaya değer gördükleri olaylar sebebiyle Genel Müdürdan yetki istemek suretiyle resmen soruşturma yapmaya yetkili oldukları hükme bağlanmıştır.

Bu durumda; davacı hakkında disiplin amirince verilmiş bir disiplin soruşturması onayı bulunmaksızın, yetkisiz olarak yapılan disiplin soruşturmasına dayanılarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenle, Denizli Bölge İdare Mahkemesinin 10.04.2015 gün ve E:2015/490, K:2015/451 sayılı kararı 2577 sayılı Yasanın 51'inci maddesi uyarınca yürürlükteki hukuka aykırı sonucu ifade ettiğinden, kanun yararına bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Danıştay Tetkik Hâkimi: Şaban Kazak

Düşüncesi : Dava konusu olayda, müfettişlerin ve resmen teftişe yetkili müfettiş yardımcılarının teşkilatın her derecesindeki memur ve hizmetliler ve işçileri hakkında genel müdürdan aldıkları emir üzerine soruşturma yapacakları gibi, görevi dolayısıyla öğrendikleri soruşturmaya değer gördükleri olaylar sebebiyle genel müdürdan yetki istemek suretiyle resmen soruşturma yapmaya yetkili olduklarına ilişkin mevzuatta yer alan hüküm gereği olarak, davacı hakkında disiplin amirince verilmiş bir disiplin soruşturması onayı bulunmaksızın, yetkisiz olarak yapılan disiplin soruşturmasına dayanılarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmediğinden istemin kabul edilerek Denizli Bölge İdare Mahkemesi'nce verilen kararın bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onikinci Dairesince işin gereği görüldü:

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Denizli Bölge Müdürlüğüne bağlı Pamukkale Yurt müdürü olarak görev yapan davacının, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinin birinci fıkrasının B-(a). bendi ile aynı maddenin ikinci fıkrasında yer verilen hüküm gereğince uyarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin 20.11.2013 tarih ve 903.08.02 sayılı Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle açılan davada, Pamukkale Yurt müdür yardımcısı olarak görev yapan G.A.'a "omuz attığı" gerekçesiyle yapılan muhakkik incelemesi sonucu düzenlenen raporla "amirine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak" fiilini işlediği tespit edilen yurt yönetim memuru A.B.Ç.'in fiiline uyan disiplin cezasının "kademe ilerlemesinin durdurulması" cezasını gerektiren fiillerden olduğu gerekçesiyle soruşturma dosyasının Denizli Bölge Müdürlüğüne gönderildiği, bölge müdürlüğü tarafından da ilgili yurt müdür yardımcısı G.A.'ın bölge müdür vekilinin eşi olması nedeniyle soruşturma dosyasının gereği yapılmak üzere genel müdürlüğe gönderildiği ve yapılan soruşturma sonucu düzenlenen rapor dayanak alınarak dava konusu işlemin tesis

edildiği, yapılan muhakkik soruşturması sonucu yurt yönetim memuru A.B.Ç. hakkında önerilen disiplin cezasının "kademe ilerlemesinin durdurulması" cezası olması ve cezanın da 657 sayılı Kanun'un 126. maddesine göre kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler tarafından verilebileceği açık olduğundan, davacının "verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımından kusurlu davranmak" fiilini işlediğinden bahsedilmesine hukuken olanak bulunmadığından, davacının "uyarma cezası" ile cezalandırılmasına ilişkin tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varıldığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline ilişkin Denizli İdare Mahkemesi'nin 15.05.2014 tarih ve E:2013/1189, K:2014/471 sayılı kararına karşı davalı idarece yapılan "itiraz" isteminin, Denizli Bölge İdare Mahkemesi'nin 31.12.2014 tarih ve E:2014/893, K:2014/1386 sayılı kararı ile "davacının, yurt yönetim memuru A.B.Ç.'in müdür yardımcısı G.A.'a omuz attığını/kasıtlı olarak çarptığını gösteren kamera görüntüsü ve tanık ifadeleri olmadan ve bu konuda tayin edilen muhakkik tarafından düzenlenen raporda tam olarak yansıtılmadığı bilinmesine karşın, soruşturma raporuna istinaden eyleme ilgisi olmayacak şekilde 657 sayılı Kanun'un 125/D-d. maddesi kapsamında disiplin cezası önerdiği ve soruşturmayı yurt müdürlüğü yetkisinde sonuçlandırmayarak bölge müdürlüğüne gönderdiği, bu suretle birim amiri olarak şikayet konusu olan bir fiil ile ilgili olarak mevzuatta düzenlenen usul ve esaslara uymada kusurlu davrandığı açık olup, 657 sayılı Kanun'un 125/B-a maddesinde karşılığını bulan kınama cezasının bir alt cezası olan dava konusu uyarma cezası verilmesine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı, dolayısıyla hukuka uygun olduğu sonucuna varılan dava konusu işlemin iptali yönündeki mahkeme kararında hukuki isabet bulunmadığı" gerekçesiyle kabulüne, itiraza konu kararın bozulmasına, davanın reddine karar verildiği, anılan karara karşı yapılan karar düzeltme isteminin reddi yolunda Denizli Bölge İdare Mahkemesinin 10.04.2015 tarihli, E:2015/490, K:2015/451 sayılı kararı ile kesinleştiği görülmektedir.

Danıştay Başsavcısı, davacı hakkında disiplin amirince verilmiş bir disiplin soruşturması onayı bulunmaksızın, yetkisiz olarak yapılan disiplin soruşturmasına dayanılarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmediği gerekçesiyle Denizli Bölge İdare Mahkemesi'nin 10.04.2015 tarih ve E:2015/490, K:2015/451 sayılı kararı ile kesinleşen Denizli Bölge İdare Mahkemesi'nin 31.12.2014 tarih ve E:2014/893, K:2014/1386 sayılı kararının hukuka aykırı olduğunu belirterek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca anılan kararın kanun yararına bozulmasını istemektedir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Kanun yararına bozma" başlıklı 51. maddesinde; bölge idare mahkemesi kararları ile idare ve vergi mahkemelerince ve Danıştay'ca ilk derece mahkemesi olarak verilip, temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, temyiz isteği ycrinde görüldüğü takdirde kararın kanun yararına bozulacağı, bu bozma kararının daha önce kesinleşmiş olan mahkeme veya Danıştay kararının hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmayacağı, bozma kararının bir örneğinin ilgili bakanlığa gönderileceği ve Resmî Gazete'de yayımlanacağı kuralı bulunmaktadır.

Disiplin cezaları, kanu hizmetinin gereği gibi yürütülebilmesi bakımından kamu görevlilerinin mevzuat uyarınca yerine getirmek zorunda oldukları ödev ve sorumlulukları ifa etmemeleri veya mevzuatta yasaklanan fiillerde bulunmaları durumunda uygulanan yaptırımlar olup, memurların özlük

hakkı üzerinde doğrudan ve önemli sonuçlar doğurmaları sebebiyle subjektif ve bireysel etkileri bulunduğu gibi kamu görevinin gereği gibi sürdürülmesi ve kamu düzeninin sağlanması bakımından objektif ve kamusal öneme sahiptirler.

Bu bakımdan disiplin soruşturmasının yapılmasında izlenecek yöntem, ceza verilecek fiiller ve ceza vermeye yetkili makam ve kurullar pozitif olarak mevzuatla belirlenmekte, doktrin ve yargısal içtihatlarla da konu ile ilgili disiplin hukuku ilkeleri oluşturulmaktadır.

Yukarıda yer verilen kurallara göre, disiplin cezası verilebilmesi için kusurlu halin tespitinden sonra belli yasal süreler içinde ilgili memur hakkında tarafsız bir soruşturmacı görevlendirilerek disiplin soruşturması açılması, söz konusu soruşturmada memurun lehine ve aleyhine olan tüm delillerin toplanarak ekleriyle birlikte bir soruşturma raporunun oluşturulması ve bu şekilde memurun hangi fiili, nerede, ne zaman, nasıl, ne şekilde işlediğinin somut, hukuken kabul edilebilir ve kesin delillerle, şüpheye yer vermeyecek açıklıkta ortaya konularak yetkili disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından bir disiplin cezası verilmesi gerekmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinin birinci fıkrasının B-(a). bendinde, "Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımından kusurlu davranmak" kınama cezasını gerektiren fiil ve haller arasında sayılmıştır.

Aynı Kanun'un 125. maddesinin ikinci fıkrasında, idareye, kendilerine disiplin cezası verilen devlet memurlarından geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alan memurlara bir derece hafif olan disiplin cezasını uygulamak konusunda takdir hakkı tanınmıştır.

12.08.1989 tarih ve 20250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Teftiş Kurulu Yönetmeliği'nin "Soruşturma Yapma Yetkisi" başlıklı 46. maddesinde, "Müfettişler ve resmen teftişe yetkili Müfettiş Yardımcıları teşkilatın her derecesindeki memur ve hizmetliler ve işçileri hakkında Genel Müdürdan aldıkları emir üzerine soruşturma yapacakları gibi, görevi dolayısıyla öğrendikleri soruşturmaya değer gördükleri olaylar sebebiyle Genel Müdürdan yetki istemek suretiyle resmen soruşturma yapmaya yetkilidirler. İhbar konularının asılsız olduğuna kesin olarak kanaat getirildiği veya belge ve kayıtlar bunu teyit ettiği takdirde ilgilinin ifade veya bilgisine müracaat olunmaz. Bunun dışında ifadesinin alınması şarttır" hükmü yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Denizli Bölge Müdürlüğüne bağlı Pamukkale Yurt müdürü olarak görev yapan davacının, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinin birinci fıkrasının B-(a). bendi ile aynı maddenin ikinci fıkrasında yer verilen hüküm gereğince uyarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin 20.11.2013 tarih ve 903.08.02 sayılı Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, davacı hakkında verilen disiplin cezasının, 12.09.2013 tarih ve 13-34/06, 59/3, 61/3 sayılı soruşturma raporuna dayandırıldığı, sözü edilen raporun Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Denizli Bölge Müdürlüğünde bölge müdür vekili N.A. ve eşi Pamukkale yurt müdür yardımcısı G.A. hakkında alınan 23.07.2013 tarih ve 3816 sayılı genel müdür oluru ile 25.07.2013 tarih ve 662.101/311 sayılı soruşturma emri üzerine düzenlendiği ve soruşturma aşamasında davacıya isnat edilen fiile ilişkin olarak herhangi bir ek olur alınmadığı görülmektedir.

Yukarıda anılan, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Teftiş Kurulu Yönetmeliği'nin 46. maddesi uyarınca soruşturma yapan müfettişlerin görevi dolayısıyla öğrendikleri soruşturmaya değer gördükleri olaylar sebebiyle

genel müdürden yetki istemek suretiyle resmen soruşturma yapmaya yetkili oldukları hükme bağlanmasına karşın, davacı hakkında verilmiş bir disiplin soruşturma onayı bulunmaksızın, yetkisiz olarak yapılan disiplin soruşturmasına dayanılarak disiplin cezası ile cezalandırılması yönünde teklifte bulunulduğu, bu fiil nedeniyle davacı hakkında ek soruşturma oluru istenmeksizin savunması alınmak suretiyle dava konusu işlemin tesis edildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, soruşturma olurunda bulunmayan ve soruşturma esnasında disipline aykırı olduğu tespit edilen fiille ilgili olarak soruşturma onayı verecek makamın bilgilendirilmesi, sözü edilen makamca verilecek soruşturma oluru üzerine soruşturmanın davacının bu fiilini kapsar şekilde yürütülmesi ve bu şekilde yapılacak soruşturma sonucunda ulaşılan kanaate göre öneride bulunulması gerekirken, davacı dışındaki kişiler hakkında yapılan soruşturma sırasında tespit edilen fiil nedeniyle davacının 657 sayılı Kanun'un 125/B-a. maddesinde yer alan disiplin suçunu işlediğinden söz edilerek, bu hususla ilgili olarak ek disiplin soruşturma oluru alınmaksızın konunun incelenmesinde ve disiplin yönünden getirilen teklif doğrultusunda tesis edilen dava konusu işleminde hukuka uyarlık, bu işleme karşı açılan davanın reddi yolunda verilen Denizli Bölge İdare Mahkemesinin 31.12.2014 tarih ve E:2014/893, K:2014/1386 sayılı kararı ile anılan karara karşı yapılan karar düzeltme isteminin reddi yolunda Denizli Bölge İdare Mahkemesinin 10.04.2015 tarihli, E:2015/490, K:2015/451 sayılı kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Başsavcılığı'nın kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile Denizli Bölge İdare Mahkemesi'nin 10.04.2015 tarihli, E:2015/490, K:2015/451 sayılı kararı ile kesinleşen Denizli Bölge İdare Mahkemesi'nin 31.12.2014 tarih ve E:2014/893, K:2014/1386 sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca üzere hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere kanun yararına bozulmasına, kararın birer örneğinin Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü ve davacı ile Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmesine ve kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasına, 27.04.2016 tarihinde oybirliği ile karar verildi.